

Св. цар Давид Псалмопевец

XI в. преди Христа

Празнува се на 26 декември - **Събор на Пресвета Богородица**, заедно със **Св. Йосиф Обручник** и св. Иаков, брат Божи и Св. свещеномъченик Евтимий, епископ Сардийски

Кондак, глас 3, подобен: Дева днес

Днес божественият Давид се изпълни с веселие, Иосиф с Иакова принася хваление, защото, като приемат венеца на сродството с Христа, радват се и неизречено възпяват Родилия се на земята и викат:

Щедри, спасявай Теб почитащите.

По-долу:

- ▣ [Житие на Праведния цар Давид](#)
- ▣ [Царь Давид - Библейская Энциклопедия](#)

Архим. Никифора

Виж също:

- ▣ Св. цар Давид в иконописта
- ▣ Псалтир
- ▣ Цар Соломон
- ▣ Св. пророк Самуил
- ▣ ПРОРОЦИ. Прорицатели, гадатели, заклинатели
- ▣ Ерусалим. Витлеем
- ▣ Мелхиседек

Житие на Праведния цар Давид

Свети цар и пророк Давид произхождал от Иудиното коляно. Баща му Иесей бил един от старейшините на град Витлеем (вж. на **картите**) и имал осем сина, от които най-малкият бил Давид. Когато той достигнал юношеска възраст, баща му му поверил да пасе стадата. Юношата живеел уединено сред стадата,

охранявайки родителската собственост; когато идвал лъв или мечка и отнасял овца от стадото, Давид се спускал след тях и отнемал плячката; когато звярът се хвърлял срещу него, той го хващал за козината, удрял го и го умъртвявал. Господ пазел момъка, защото той бил благочестив и не обичал суетата; направил си музикален инструмент със струни и през свободното си

време пеел и свирел на този инструмент. Давид насочил дадената му от Бога дарба в това изкуство в служба на Бога, за прослава на Неговото свято име. Пребивавайки непрестанно в богومислие, момъкът, като извличал звуци от струните, възпявал премъдростта и благостта на Небесния Отец, проявявани в цялото Божие творение и в човешкия живот.

В това време Израилски цар бил Саул. С някои свои постъпки той проявил непокорност на Господните заповеди и показал, че поставя собствените си сили и желания по-високо от волята и милостта на Царя на царете. Тогава Господ наредил на **пророк Самуил** да обяви на Саул:

За това, че ти отхвърли думата Господня, и Той те отхвърля, за да не бъдеш цар.

Скоро след това Господ изпратил Самуил при витлеемеца Иесей, защото между неговите синове Си огледах цар, казал Господ. Като пристигнал във Витлеем, пророкът заповядал на старейшините на града да се приготвят, за да принесат жертва на Израилевия Бог, като поканил на жертвата и Иесей със синовете му. Когато дошли децата на Иесей, Самуил, като видял най-големия от тях, Елиав, помислил, че той е избраникът Божий, но Господ рекъл на пророка:

Не гледай на лицето му и на високия му ръст; Аз го отритнах. Аз не гледам тъй, както човек гледа, защото човек гледа на лице, а Господ гледа на сърце.

И Самуил не получил откровение за нито един от седемте сина на Иесей, които били с него. Тогава той попитал Иесей, дали всичките му деца са тук. Старецът отговорил, че има още един син, които пасе овцете. Пророкът заповядал да изпратят някого да доведе момъка. Когато Давид дошъл, Господ казал на Самуил:

Стани, помажи го, защото това е той.

Пророкът взел донесения с него рог с елей и помазал Давид сред братята му. И Духът Господен почивал върху Давид от този ден и насетне. След това Самуил си тръгнал от Витлеем, а момъкът се върнал към предишната си работа.

А от Саул отстъпил Духът Господен и той се разболял от беснуване; мъчителни били пристъпите на тази болест и Саул постоянно се намирал в раздразнено състояние, измъчван от мрачни мисли. Тогава царедворците посъветвали господаря си да покани човек, който свири добре на гусла, за да успокоява със свиренето си царя по време на пристъп на болестта. Саул сесъгласил и тогава един от придворните посочил Давид. По заповед на царя, осемнадесетгодишният младеж пастир, бил извикан в царския дворец. Когато Саул болезнено се мъчел, Давид свирел на гуслата си, благоугаждайки на Бога, и на Саул му ставало по-весело и по-добре, и злият дух отстъпвал от него. Давид много се понравил на царя и станал негов оръженосец; но службата му при двора не била непрекъсната и той имал възможност за дълго да отива в родния си град и продължавал да се занимава с пастирската си работа.

Скоро филистимците нахлули в Израилската земя. Като навлезли в пределите на Иудиното коляно, те се разположили на стан между Сокхот и Азек в Ефес Дамим. А Саул се разположил с израилевата войска на два километра южно от тях; между двата лагера се намирала голяма долина. Филистимците намислили да решат изхода на войната с обичайното за древността единоборство и от стана им се изстъпил гигантът Голиат, родом от Гет от Енаковия род. Той бил на ръст шест лакти и една педя; имал на себе си пълно воинско въоръжение от мед: люспеста броня с тегло пет хиляди сикли, шлем, наколенници и щит; в ръцете си носел желязно копие с тегло шейсетсикли. Като се обърнал към израилевата войска, Голиат викнал:

Изберете човек измежду вас и нека слезе при мен; ако той ме убие, ние ще ви бъдем роби; ако пък аз го надвия, вие ще ни бъдете роби и ще ни служите.

Страшният вид на великана уплашил синовете израилеви и никой от тях не се решавал да влезе в единоборство с Голиат, който с всеки изминал ден ставал все по-високомерен и излизайки в продължение на четирийсет дни, хулел израилтяните.

Братята на Давид се намирали тогава в числото на воините, излезли против филистимците. Веднъж Иесей изпратил най-малкия си син, за да види братята си и да им занесе малко храна. Момъкът дошъл до обоза, когато войската била наредена в строй и с вик се готвела за бой. Давид се затичал към редиците на израилевата войска, за да се види с братята си. Докато разговарял с тях, Голиат излязъл от филистимския строй и започнал да казва гордите си думи. При вида на великана израилтяните се разбягали от страх. В редиците им се говорело:

Ако някой убие Голиат, царят би го надарил с голямо богатство, и би му дал дъщеря си за жена, и дома на баща му би направил свободен в Израиля.

Младият син на Иесей дълбоко се възмутил от високомерието на филистимския великан.

Как смее този необрязан филистимец така да хули воинството на Живия Бог? с негодувание казал Давид на израилевите воители.

Думите на младежа стигнали до царя и той го повикал при себе си. С могъща вяра в Божиата помощ били пропити словата на Давид, когато той молел Саул да му разреши да излезе на бой срещу Голиат, така че царят накрая казал:

Иди, и нека Господ бъде с теб.

Давид се отказал от воинското въоръжение, в което бил облечен по заповед на Саул, защото не бил привикнал към него. Той взел овчарската си тояга, прашката и торбичката, в която сложил пет гладки камъка, избрани от потока, и в това снаряжение излязъл срещу Голиат.

На издевателството и презрението на филистимския великан Давид отговорил:

Ти идваш против мен с меч, копие и щит, а аз идвам против теб в името на Господа Саваота, Бога на израилевите воинства, които ти оскърбяваше. Сега Господ ще те предаде в ръката ми и аз ще те убия, ще снема от тебе главата ти и ще дам трупа ти и труповете на филистимската войска на птиците небесни и зверовете земни, и цялата земя ще узнае, че има Бог у Израиля; и цялата тази тълпа ще узнае, че не с меч и копие спасява Господ.

И надеждата на Божията помощ не посрамила младежа: камъкът, точно пуснат от прашката на Давид, ударил великана в челото с такава сила, че Голиат паднал на земята; тогава Давид притичал до него и със собствения му (на Голиат) меч му отсякъл главата. Поразени от подвига на Давид, филистимците се обърнали в бягство, а израилевата войска, след като завладяла лагера им, победоносно преследвала враговете до пределите на страната им.

Носейки в ръцете си главата на убития великан, Давид се явил пред Саул. Зарадваният цар оставил младежа при себе си и за всеобщо удоволствие на народа го издигнал в звание военачалник. Когато победителите се завръщали у дома, по пътя във всички израилеви градове им устройвали тържествени посрещания, и жените играели, свирейки с тимпани и кимвали, при пеенето на победна песен със следния припев:

Саул победи хиляди, а Давид десетки хиляди!

Този израз на народната любов към Давид бил

неприятен на царя; Саул узнал от пророка, че Господ го е отхвърлил от царството и го е дал на друг; царят започнал да вижда в Давид свой приемник и започнал да се отнася подозрително към младежа. В резултат на това тежкият недъг, от който страдал царят, се усилвал и от време на време царят изпадал в лудост. Два пъти по време на такива пристъпи той хвърлял копието си към Давид, който свирел на гусла, за да успокои царя, но юношата, пазен от Божия Дух, избегнал смъртта; след това Саул започнал да се бои от Давид и го махнал от себе си, като го поставил за хилядоначалник. На тази длъжност Давид във всичките си дела постъпвал благоразумно, с което и заслужил още по-голямата любов на народа, за голямо неудоволствие на Саул, който започнал да търси начин да го убие.

Отначало царят действал с коварство, изпращайки Давид на опасни походи срещу филистимците. Нека не моята ръка бъде върху него, а ръката на филистимци да бъде върху него мислел злобно Саул. Изпращайки Давид на война, царят му обещал ръката на по-голямата си дъщеря Мерова, която обаче дал на друг, а на Давид предложил да встъпи в брак с другата му дъщеря Мелхола, като поставил условие, Давид да извърши друг, още по-опасен поход.

Нима е лесно да станеш зет на царя, а аз съм човек беден и незначителен, смирено отговарял Давид на така примамливите предложения.

Господ пазел Своя избраник и той всеки път се връщал с победа, така че името му се прославило и Саул бил принуден да му даде за жена Мелхола, която обичала Давид. След това завистта на Саул още повече се усилила; той станал враг на Давид за цял живот и започнал явно да изказва намерението да убие зет си.

Един от синовете на Саул, доблестният Ионатан, още от времето на победата над Голиат, обикнал Давид като душата си; тясна дружба съединявала двамата младежи. Знаейки за злото намерение на

баща си, Ионатан казал на Саул:

Да не греши царят против своя служител Давид, защото той в нищо не е съгрешил против тебе, и делата му са твърде полезни за тебе; той изложи на опасност живота си, за да порази филистимеца; и Господ извърши голямо спасение за целия Израил; ти видя това и се радваше; защо тогава искаш да съгрешиш против невинна кръв и да убиеш Давид без причина?

Царят се заклел, че няма да убие Давид и между царя и зет му се установили добри взаимоотношения, но не задълго. Скоро започнала война с филистимците, в която Давид удържал решителна победа. Тогава Саул в пристъп на лудост още веднъж се опитал да прикове Давид с копие към стената, докато той свирел на гусла пред него. Давид успял да избяга и се скрил в дома си. Царят изпратил войници да обкръжат къщата, за да го хванат, щом излезе и да го предадат на смърт. Без-изходно било положението на невинния страдалец, но той не се отчаял, а търсел утешение и помощ в молитвата, текстът на която се намира в 58-ия му боговдъхновен псалом.

Избави ме от враговете ми, Боже мой възкликнал Давид, защити ме от въставащите против мене! Защото, ето, те дебнат душата ми; събират се против мене силните, без престъпление и без грях от моя страна, Господи; без моя вина се стичат и въоръжават. Дигни се мен на помощ и погледни. Силата е у тях, но аз към Тебе прибягвам, защото Бог е мой застъпник.

Така викнал Давид и Господ го спасил от неминуема гибел чрез ръката на любящата съпруга, която спуснала мъжа си по въже през прозореца.

От това време започнали странстванията на Давид. Царят преследвал зет си като яребица по планините. Давид не можел да си намери убежище нито в израилевите селища, нито в

градовете на съседите филистимци, които помнели предишните му победи. Напразно се опитвал Ионатан да умилостиви царя, който дори омъжил за друго жената на Давид. Първосвещеникът Авимелех заедно с целия си род бил убит от Саул, който го подозирал в съчувствие към зет си. Давид успял да укрие родителите си от царския гняв, като ги настанил при Моавския цар. По Божие откровение, дадено чрез пророк Гад, Давид дошъл в пределите на Иудиното коляно и тук се криел от царя в планински и пустинни местности на юг от Витлеем; около него започнали да се събират всички недоволни от Саул, така че скоро Давид застанал вече начело на отряд от 400 души, хора мъжествени и воинствени. С този отряд, сам гонен от царя, той успявал да служи на народа си. Той изгонил филистимците от завзетия от тях град Кеил, който се намирал в иудейските планини, и пазел пасящите по тези планини стада от набезите на хищниците от пустинята.

Давид поверил живота си на волята Божия и Господ пазел Своя помазаник. Така, когато той се намирал в Кеил и Саул възнамерявал да го хване там, Господ му открил, че жителите на града ще го предадат на царя, затова той излязъл с отряда си от този град и отишли накъдето можали. Като си намерил убежище в планинските, лишени от всякаква растителност пустини Зиф и Маон, на западния бряг на Мъртво море, Давид едва не бил обкръжен от царската войска, но в това време Саул получил известие за набези на филистимците и бил принуден временно да прекрати преследването. Като отблъснал неприятелите, царят се върнал с войската си от пустинята, за да го залови. Издирвайки бегълците в тази дива местност, изобилстваща с дълбоки клисури и пещери, Саул веднъж влязъл в една от пещерите, където в това време се криел Давид с някои от привържениците си. Не забелязвайки враговете, притаили се в тъмната, Саул снел мантията си; тогава окръжаващите Давид познали царя и започнали да говорят на предводителя си:

Днес е денят, за който ти каза Господ: ето, аз ще предам твоя враг в ръцете ти и ти ще сториш с него каквото ти е угодно.

Давид отговорил:

Да не ми дава Господ да сторя това на моя господар, помазаника Господен, да сложа ръката си върху него, защото той е помазаник Господен.

Той внимателно отрязал края на мантията на Саул и когато царят излязъл от пещерата и се отдалечил на известно разстояние, го повикал. Саул погледнал назад, а Давид, като му се поклонил до земята, започнал да убеждава царя да не вярва на злите клевети.

Татко мой казал младежът, погледни края на дрехата си в ръката ми. Отрязах края на дрехата ти, а тебе не убих. Знай и се убеди, че в ръката ми няма зло, нито коварство, и че аз не съм съгрешил против тебе; а ти търсиш душата ми, за да я отнемеш. Нека Господ разсъди между мен и тебе и нека ти отмъсти Господ за мене, но ръката ми няма да бъде върху тебе. Господ ще разгледа и ще разследва делото ми и ще ме спаси от ръката ти.

Саул бил трогнат дълбоко от великодушието на гоненият него човек и със сълзи признал неправотата си. След това царят се върнал в столицата си, а Давид продължил да странства в пустинята.

Саул не помнил дълго благородната постъпка на Давид. Неговата подозрителност поради усиляването на Давид, и увеличаването на броя на съчувстващите му, го подбудила да възобнови преследването, и с трихиляден отряд Саул отново излязъл в пустинята. Давид внимателно следял действията на царя и когато той се разположил на

стан на едно от възвишенията, Давид се укрепил на планината, откъдето ясно се виждал царският стан. За да узнае по-точно силите на Саул, той заедно с един от воините си Авес проникнал през нощта в стана на царя. Безгрижността на царските воеводи била толкова голяма, че дори пред царската шатра нямало стража, и Давид влязъл там заедно със спътника си. Саул спял дълбок сън и копието му било забито в земята до възглавницата му. Авес предложил да прободат с това копие Саул и да го убият, но Давид казал:

Жив Господ! Нека го порази Господ, или ще дойде денят му, и той ще умре, или ще отиде на война и ще загине; а на мен да не ми дава Господ да вдигна ръка срещу помазаника Господен!

Той взел копие и чаша с вода, намиращи се в шатрата, за да покаже на Саул, че животът на царя отново е бил в ръцете му и незабелязан от никого, напуснал стана. Като се изкачил в своя лагер, Давид със силен глас започнал да упреква царските воеводи за това, че лошо охраняват господаря. Саул чул гласа на Давид и отдалеч влязъл в разговор с него.

Царят казал:

Съгреших; върни се, сине мой Давиде, защото вече няма да ти правя зло, понеже днес душата ми беше скъпа в твоите очи; безумно постъпвах аз и твърде много съгреших.

Давид отговорил:

Ето копието на царя, нека дойде един момък и го вземе. И нека Господ да въздаде всекиму според правдата му и според истината му, защото Господ те предаваше в ръцете ми, но аз не поисках да вдигна ръка върху помазаника Господен. И нека, както днес бе драгоценен животът ти в моите очи, тъй да се цени и моят живот в очите на Господа, и да ме закриля Той, и да ме избави от всяка беда.

На прощаване Саул благословил Давид с името

Господне и оттогава те повече не се видели.

Давид имал много основания да не се доверява на добрите намерения и обещания на Саул и затова счел за по-безопасно за себе си да напусне пределите на Израилевото царство и да се пресели в земята на филистимците. На южната е граница се намирал град Секелаг, който и бил определен от филистимския цар, за да живее там Давид с привържениците си, на брой до 600 души. Оттук Давид правел походи срещу жителите на пустинята, исконни врагове на израилевия народ. Между това филистимският цар предприел страшно нашествие срещу израилевата земя и поискал в него да вземе участие и Давид с отряда си. Неизразимо тежко било за Давид да изпълни това, тъй като горещо обичал своя народ, но и тук не го оставила Божията помощ, на която той винаги крепко се уповавал: филистимските князе заподозрели, че той, като евреин, не може да бъде верен съюзник на враговете на отечеството си и настояли Давид да се върне в Секелаг. На обратния път той узнал, че градът му е разорен от амаликитците, които взели в плен семействата и заграбили имуществата на Давид и на привържениците му, и ги отвели в пустинята. В самия отряд на Давид се надигало възмущение; в горчивата си скръб по синовете и дъщерите си, пленени от неприятеля, спътниците на Давид искали да го убият с камъни. Но Давид се укрепил с надежда на Господа, своя Бог, спуснал се след хищниците и отнел цялата им плячка.

Възникналата по това време война между филистимци и израилтяни завършила с поражение на последните при Гелвуйските планини ; в тази битка паднали убити Саул и синът му Ионатан. Давид научил вестта за кончината им от един амаликитец, който при това разказал, че той убил Саул по негова молба, когато го преследвали филистимците. При този разказ Давид възкликнал:

Как не се побоя да вдигнеш ръка, за да убиеш

помазаника Господен?

И заповядал да убият вестоносеца. Давид излял искрената си и дълбока скръб за преследвалия го Саул и за скъпия си другар Ионатан във вдъхновена песен:

Планини Гелвуйски възкликва Псалмопевецът, да не пада на вас ни роса, ни дъжд, нито да има по вас полета с плодове, защото там е захвърлен щитът на силните, щитът на Саул, като да не беше той с елей помазан. Саул и Ионатан, обичани и сговорни през живота си, не се разделиха и в смъртта си; те бяха по-бързи от орли, по-силни от лъвове. Скъря за теб, брате мой Ионатане; ти ми беше много скъп; твоята любов за мене беше по-високо от женска любов.

Като оплакал Саул и Ионатан, Давид, по Божие откровение, преминал в пределите на Иудиното коляно и заедно с всичките си спътници се поселил в Хеврон. Тук Давид бил помазан с елей и провъзгласен за цар на южната страна на израилевата държава, докато над останалата част се възцарил синът на Саул Иевостей, който бил въздигнат за цар от военачалника Авенир. Разделението на царството продължило около две години, но по словото Божие, изречено чрез пророк Самуил, властта над Израиля не могла да остане в дома на Саул. Иевостей бил убит от двама изменници от числото на собствените му телохранители, убийците донесли главата му на Давид и очаквали да получат награда. Но Давид, като оплакал смъртта на съперника си, възкликнал:

Жив е Господ, Който избави душата ми от всяка скръб! Ако този, който ми донесе известие, че Саул е умрял и който се считаше за радостен вестител, аз хванах и го убих в Секелаг, вместо да му дам награда, то сега, когато негодни хора убиха невинен човек в дома му, в неговото легло, няма не ще изискам кръвта му от вашата ръка и не ще ви изстребя от земята?

И убийците били наказани със смърт. След това в Хеврон се събрали представители на всички колена израилеви и при всеобщото ликуване на народа Давид бил помазан за цар на цял Израил.

Първото дело на Давид било устройването на нова столица на държавата. За тази цел той избрал една силна крепост, която се намирала на границата между Иудиното и Вениаминовото коляно, и която била под властта на хананейското племе иевусейци. Когато те отказали да я отстъпят доброволно, неговият пълководец Иоав превзел крепостта с пристъп. Цар Давид нарекъл тази крепост Иерусалим, тоест град на мира, и построил тук своя нов дворец. Скоро новата столица процъфтяла пищно и богато и впоследствие станала най-прочутият град в света, като място на най-важните събития в делото на спасението на човешкия род. За да освети столицата си и за да бъде самият той в непосредствена близост до мястото на пребиваване на славата Господня, Давид построил в Иерусалим скиния, подобна във всичко на тази, която свети Моисей съградил по Божия заповед в пустинята и която по времето на цар Давид се намирала в Гаваон. Той пренесъл тук най-голямата светиня на Божия народ ковчега на завета, от Кариат-Иарим. Пренасянето на светинята станало с голяма тържественост. В шествието участвали до седемдесет хиляди израилтяни. Първоначално возели ковчега на колесница, но тъй като Господ поразил със смърт един израилтянин, дръзнал да се допре до ковчега, за да го придържа, когато колесницата се наклонила, през целия останал път ковчегът бил носен на ръце от членовете на Левиевото свещеническо коляно. Щом носещите ковчега изминавали по шест крачки, принасяли се в жертва на Господа по един телец и един овен. Шествието вървяло при пение на псалми, съпроводено с гръмките звуци на тръби и други музикални инструменти и с радостните възгласи на народа. Самият цар в благоговейно ликуване скачал пред ковчега Господен, оставяйки настрана

царското си одеяние и оставайки по свещеническа ленена дреха. Когато ковчегът бил поставен на мястото си в скинията, Давид принесъл всесъжжения пред Господа и мирни жертви и благословил народа в името на Господа Саваота. Жена му Мелхола, която Давид си върнал след смъртта на Саул, укорила царя за поведението му при пренасянето на ковчега, виждайки в това унижение на царското достойнство дори и в очите на жените. Но Давид отговорил:

Пред Господа ще играя и ще скачам; и още повече ще се унизя, и още по-нищожен ще стана пред очите си, и при все това, пред слугините, за които говориш, аз ще бъда славен.

Както при древната скиния в Гаваон, така и при ковчега Божий, при който се призовава името на Господа Саваота, Седящ върху херувими, Давид учредил ред на богослужението, съгласно със закона, даден чрез Моисей. За тази цел той разделил на

смени определените за служение на Бога потомци на Левий, като разпределил между тях задълженията на служението. Били избрани най-известните музиканти и певци, които трябвало да образуват стройни хорове и да съставят песнопения за богослуженията, а също така да прославят Бога, свирейки на тръби, кимвали и различни музикални инструменти. Такива били Еман, Асаф и Етан, начело на които стоял самият Давид, който в годините на изпитания с особено разсъждение вниквал в пътищата на Промисъла и постоянно изливал благочестивите си чувства във вдъхновени псалми.

В тези свещени песни Давид изобразил тежестта и дълбочината на незаслужените страдания на

гоненията. С псалмите той се успокоявал в страха и облекчавал скръбта си, укротявайки справедливите пориви на гняв и негодувание срещу човешката неправда; в тях той изливал пред Бога дълбоката си скръб и просел Неговата помощ. С песнопенията той окрилял духа си за безропотно понасяне на страданията, укрепвал се в упованием си на помощника Бога и Му отдавал хвала и благодарност за непрестанните Му грижи и опазване сред опасностите. При това нерядко от изобразяването на собствените страдания с надежда за избавление подложеният на гонения псалмопевец в пророчески дух се пренасял в песнопенията си в далечното бъдеще и съзерцавал Страдалеца Христос; в невинните Му страдания пророкът псалмопевец предвидял всемирната победа над злото и основаването на новото царство на правдата. Когато Давид станал цар на цял Израил, той употребил високия си дар на песнопение за възпитаване в народа си на дух на вяра и благочестие, любов към отечеството, мъжество, справедливост и други добродетели. Всички по-важни събития в царуването на Давид се съпровождали с песенните излияния на благочестивата душа на царя псалмопевец. Според свидетелството на премъдрия син Сирахов Давид подир всяко свое дело... принася(л) благодарение на Светия Всевишни с хвалебно слово; от все сърце той възпява(л) и обича(л) своя Създател. И постави(л) пред жертвеника песнопевци, за да услажда песнопението с техния глас. Той да(л) на празниците благолепие и с точност определи(л) времената, та песнопевците да хвалят светото Негово име и от ранно утро да огласяват светилището.

Ревнувайки за прославата на името Господне, Давид казал на пророк Натан:

Ето, аз живея в кедров дом, а Божият ковчег стои подшатра.

Пророкът одобрил намерението на царя да

построи постоянен храм Господен, но в същата нощ получил откровение от Господа, което и предал на Давид. Господ казал на Давид чрез пророка:

Когато се навършат твоите дни и ти починеш при отците си, Аз ще въздигна след тебе твоето семе, което ще произлезе от твоите чресла, и ще закрепя царството му. Той ще съгради дом на името Ми и Аз ще утвърдя престола на царството му довека. Аз ще му бъда баща и Той ще ми бъде син; и ако съгреши, ще го накажа с тояга на мъже и с удари на синове човешки, ала милостта Си няма да дигна от него, както я дигнах от Саула, когато Аз отхвърлих пред лицето ти. И ще бъде непоколебим твоят дом и твоето царство довека пред лицето Ми, и престолът ти ще пребъде довека.

Това високо обетование, което било най-важното доказателство за особеното Божие благоволение към Давид и неговия род, проявило и възвисило пророческия взор на царя към бъдещата съдба на царството му. Пророкът псалмопевец намира в това обещание неизчерпаем извор на песнопения за идващото вечно царство на сина Давидов, Христа Спасителя на света, Когото изповядва за предвечен Син Божий, наричайки себе си Негов раб. В победите си над околните народи Давид вижда поражението на враговете на Христа и всемирното разпространение на Неговото господство, възвестявайки в тържествени песнопения бъдещата слава на царството Христово.

И Давид царувал над целия Израил и вършел съд и правда над целия си народ. Установявайки вътрешен ред в Израилевото царство, разклатен в последните години на Саул, той се грижел най-вече за угаждането на Бога, Небесния Цар на Израиля, представител на Когото бил той, и за народната полза. Единствената цел на целия му живот била да изпълнява дадения от Бога закон и да го направи задължителен за всички свои

поданици. Благодарение на това управление на Давид столицата му, Иерусалим, в продължение на дълги години след него била вярна столица, изпълнена с правосъдие. Пълното му послушание към Божествената воля се увенчало със славните му победи над другоплеменниците; при него Израилевото царство достигнало тези предели, които били обещани на потомството на Авраам при сключването на завета. Благодарение на победите на Давид, владичество му се простирало от Червено море до река Ефрат, на юг достигало до Арабската пустиня, а на север обхващало Сирия, свършвайки на запад до Средиземно море. По това време Израил бил могъща държава, държаща под властта си множество народи данъкоплатци, богата вътрешно и от военната плячка, и в резултат на пълната безопасност на поданиците на еврейския цар и на имуществото им. При такива явни прояви на Божията милост, на Давид му оставало само смирено да благодари на Бога и да върши добро за слава на Неговото свято име. Но присъщите на човека слабости и немощи не били чужди и на него. Заобиколен от земна слава и великолепие, той допуснал проявата на тези слабости, последствията от което се оказали много тежки за него.

Подобно на другите царе на изтока, Давид имал няколко жени и наложници. Свързаните с това разкош и пищност на царския двор оказвали изнехващо и разслабващо влияние върху нравствената му природа. Затова, когато веднъж, разхождайки се по покрива на двореца си, видял в съседния двор къпеща се красива жена, той не пожелал да подави в себе си престъпната страст, а заповядал да доведат жената при него. Тази жена, на име Вирсавия, била съпруга на един от военачалниците на Давид Урий, който по това време бил на поход, и забременяла от царя. Като узнал за това, Давид отначало се опитал да скрие греха си от мъжа си, за което и го повикал при жена му в Иерусалим; но когато това не се удало, заповядал на своя главнокомандващ да постави

Урий на най-опасното място по време на едно сражение. Урий бил убит в сражението, а Вирсавия станала жена на Давид и му родила син. И делото, което сторил Давид, било зло пред очите на Господа. Пророк Натан дошъл при царя, за да го изобличи; той казал на Давид в името Господне:

Защо пренебрегна словото на Господа, като извърши зло пред очите Му. И така, мечът няма да отстъпи от твоя дом во веки, понеже ти Ме пренебрегна и взе жената на Урия.

Заедно с това пророкът предсказал скорошната смърт на детето, което се родило от Вирсавия. То действително се разболяло. Седем дни се молил Давид за детето в пълно уединение без храна и без сън. Когато детето починало, Давид смирено се покорил на волята Божия; тази покорност била толкова съвършена, колкото искрено и дълбоко било разкаянието му за сторения грях.

Съкрушението на сърцето му се изразило в пламенен покаен псалом, който завинаги станал покаяната молитва на всеки каещ се грешник¹.

Съдът Божий за извършеното престъпление скоро се проявил в семейството на Давид с цяла поредица гнусни и кървави събития. Между двамата любими синове на Давид от различни жени, красавците Амнон и Авесалом, се разгоряла смъртна вражда за това, че Амнон оскърбил сестрата на Авесалом Тамар, а братът отмъстил на Амнон за това безчестие, като го убил изменнически по време на пир и избягал от страната. Царят оплакал горчиво загубата на любимите си деца и чак след няколко години позволил на Авесалом да се върне в царския дворец. За тази голяма милост престъпният син се отплатил на баща си с черна неблагодарност. Той разбунил въстание против престарелия вече Давид. Благодарение на своето угодничество и лицемерно съчувствие към нуждите на простия народ, Авесалом съумял да събере около себе си привърженици и се

провъзгласил за цар в Хеврон. Бил образуван широк заговор и народ се стичал около Авесалом.

Като чул за това, Давид решил да се оттегли за безопасност с неголям брой приближени в задиорданската страна. Първосвещеникът искал да съпровожда царя с ковчега на завета.

Но Давид казал на първосвещеника:

Върни Божия ковчег в града и нека стои на мястото си. Ако намеря милост пред очите на Господа, Той ще ме върне и ще ми даде да видя Него и Неговото жилище. Ако пък Той каже тъй: Нямам благоволение към теб, то ето ме: нека върши с мен каквото Му е угодно.

Като преминал потока Кедрон, Давид тръгнал към Елеонската планина, вървял и плачел, главата му била покрита; той вървял бос и всички хора, които били с него, били покрили главите си, вървели и плачели. Добрите хора от народа съчувствали на горчивото положение на стареца цар, но се намерили и такива, които се възползвали от случая безнаказано да оскърбят страдалеца. Така някой си Семей от Сауловия род дръзко злословел царя, и хвърлял по него камъни и кал; възмутени от това, спътниците на Давид молели за позволение да накажат със смърт дръзкия; но страдалецът рекъл:

Оставете го, нека злослови, защото Господ му е заповядал. Може би Господ ще погледне милостиво на унижението ми и ще ми въздаде добро за днешното му злословие.

Същото упование на милосърдието Божие се проявило и в умилителните песнопения, в които в това тежко време изливал душата си пред Господа старецът Давид, оскърбен в чувствата си на баща и цар.

И Господ измъкнал Своя раб от надигналата се срещу него напаст. Зад Иордан около законния цар се събрала силна войска, командването на

която Давид поверил на изпитаните пълководци Иоав, Авес и Етея. След като самият той, по техния съвет, останал в тила на войската си, Давид помолил военачалниците си да пощадят живота на сина му. Но тази негова молба не била изпълнена: когато войската на Авесалом била разбита, самият той потърсил спасение в бягство. При един висок скок в гората Авесалом се заплел с дългите си коси в клоните на един дъб и увиснал на него; тук го настигнал Иоав и го убил със стрели; осакатеното тяло на метежния царски син било хвърлено в една яма, която отгоре била затрупана с огромна купчина камъни, в изпълнение на предписанието на Моисеевия закон, непокорните деца да се убиват с камъни. Като узнал за това, нещастният баща не си спомнил за злото, причинено му от сина. Той отишъл в горницата и плакал, и докато вървял, говорел така:

Сине мой Авесалом, сине мой, сине мой
Авесалом! О, да бях умрял аз вместо тебе,
Авесаломе, сине мой, сине мой!

Давид изпитал сърдечни скърби и от народните бедствия, с които Бог посетил израилевата земя; това били тригодишен глад и тридневна епидемия. Със смирение и покорност към волята Господня приел Давид тези изпитания, умилостивявайки Божията правда с молитви и с всесъждения за греховете си и греховете на народа си.

Последните години от царуването протекли в ненарушим мир, Давид прекарал в приготовления за това велико дело, което, по воля Божия, трябвало да извърши неговият приемник, а именно, за съграждането на храма Господен. Разработени били чертежите на постройките на свещеното здание и били изготвени рисунките на всички принадлежности за богослужението; били събрани материали, потребни за пълното устройство на храма, както и майстори от всякакъв род. Всичко това Давид още приживе, в

присъствието на народните старейшини, предал на **своя син Соломон**, който, по словото Господне, трябвало да наследи престола; при това старейшините принесли богати пожертвувания и от себе си; народът се радвал на усърдието им. Царят във вдъхновена молитва посветил на Господа както тези съкровища, които сам бил натрупал за съграждане на храма, така и доброволните приноси на поданиците си за това велико дело.

Кой съм аз вика Давид и кой е народът ми, че да имаме възможност да пожертваме толкова! Но от Тебе е всичко, и полученото от Твоята ръка Ти дадохме. Зная, Боже мой, че Ти изпитваш сърцето и обичаш чистосърдечието; аз от чисто сърце пожертвувах всичко това и сега виждам, че и Твоя народ, който е събран тук, с радост Ти жертвува. Господи, Боже на Авраама, Исаака и Израиля, нашите отци! Запази довека това разположение на сърдечните мисли в Твоя народ, и насочи сърцето им към Тебе. А на сина ми Соломон дай праведно сърце, за да спазва Твоите заповеди, Твоите откровения и Твоите наредби, да изпълни всичко това и да съгради зданието, за което съм приготвил всичко.

Скоро след това Давид поставил **Соломон** за цар и той бил помазан за върховен владетел от първосвещеника Садок. Целият народ ликувал и Давид бил поздравен от всичките си слуги, а старецът цар, изнемощял от немощ, се поклонил от леглото си и казал:

Благословен Господ, Бог Израилев, Който днес дарува от семето ми седналия на моя престол и моите очи виждат това.

И възвеличил Господ Соломон пред очите на целия Израил и му дарувал слава на царството, каквато нямал нито един цар в Израиля преди него. И Давид, синът Иесеев царувал над целия Израил; времето на царуването му било четиридесет години; в Хеврон той царувал седем години и в Иерусалим тридесет и три години. И

умрял в добра старост, наситен с живот, богатство и слава; и вместо него се възцарил Соломон, неговият син.

Свети апостол Петър нарича цар Давид пророк. А свети Атанасий Велики (Александрийски) в тълкуванието си на 20-и псалом учи:

"Цар Давид е възвеличен дори само с това, че от семето му се е родило спасението за света. Защото той с душата си желаел това и се молел за него. Ето защо и това му било дадено като някакъв "венец от злато", прославящ главата му. Защото Давид се прославя във всички народи заедно с Господа и своя Син по плът. И даже това спасение не било за него само венец, но и желание, и дългоденствие, и слава, и великолепие, и веселие, и радост, и надежда, и непоколебима милост".

В тълкуванието си на думите от петдесети псалом: *"Беззаконните ще науча на твоите пътища, и нечестивите към Тебе ще се обърнат"*, свети Йоан Златоуст влага в устата на псалмопевеца следното изповядване на Господа:

"Ти ме удостои с такава чест, че ми откри Сина Си и го направи познаваем за мен; познах, че Ти имаш Син, приел човешко естество, узнах, че имаш Съпрестолен на Тебе и възвестих на вселената Неговите кръст, погребение, слизане в ада, възкресение, казах за съда Му, казах за спасението на езичниците, казах за избирането на апостолите, казах за отхвърлянето на иудеите, казах за призванието на Църквата, казах за

лика на девствениците, казах за
сядането Му отдясно на Теб.

Така, Давиде продължава светият отец,
ти възвести пророчества за всичко; а
защо зовеш: *"Сърце чисто създай в
мене, Боже, и правия дух обнови вътре
в мене"*. Ти си цар, носиш диадема,
облечен си в багреница. Но казва той,
всичко това е трева, нощ и съновидение,
аз търся друга красота; дарувай ми
Светия Дух, за да беседваш Ти отново с
мен и аз да беседвам с Теб; Духът
отстъпи от мен, както отлита гълъб при
вида на кал, искам да Го върна, тогава
ще дойда и ще се явя пред лицето Ти; а
сега не мога да понеса това, тъй като
съм загубил дръзновението си пред Теб.
Виждаш как Давид се изповядва през
Бога. И погледни колко голямо зло е
грехът. Прелюбодееяние, убийство,
престъпване на закона, нарушаване на
Господните заповеди. Казвам това не за
да осъдя пророка, а за покажа
скорошното му разкаяние. Бързо е
извършен грехът, още по-бързо
разкаянието. Като съгрешил с жената на
Урия, той бил поразен от този грях и като
пристъпил към написването на псалма,
възкликнал: *"Помилуй ме, Боже, по
голямата Си милост"*. И с пълно
разкаяние той получил пълно
опрощение на греха".

И в чертите на характера на праведника цар
пророк, и в обстоятелствата на живота му,
изпълнен с изпитания, богомъдрите отци виждат
указание за Сина Давидов по плът, за нашия
Господ Иисус Христос и за Неговия земен живот.
Разсъждавайки за скромността, смиrenomъдрието
и кротостта на Давид, свети Златоуст учи:

"И кроткият Давид поразил Голиат,
прогонил войската и удържал победа.

Изобщо, за кроткия е свойствено да прощава обидите, нанесени нему, и да отмъщава за обидите, нанесени на другите. Така постъпвал и Христос".

Свети Атанасий Александрийски в тълкуванията си на псалми 51, 56 и 58 свидетелства, че тези псалми, изобразявайки бедствията на Давид от Саул, преуказвали нашия Господ Иисус Христос, който правел добро на неблагодарните израилтяни (представени от Саул) и бил преследван от техните клевети, преуказвали лицето на Иуда и благовестели призоваването на всички езичници, след като заради злочестието си Израил бъде отритнат от Божието водителство. Съответно на това нашият Господ Иисус Христос често се изобразява при пророците с името на Давид, християните се наричат семе на Давид; престолът Му престол на Давид; църквата Христова се именува дом на Давид.

Боговдъхновените писания на Давид впоследствие били събрани в една книга на **Псалмите или Псалтир**; свети Атанасий Александрийски свидетелства, че това е направил някой от пророците.

В тълкуванието си на псалмите блаженият Теодорит учи:

"Някои казват, че не всички псалми принадлежат на Давид, но има и написани от други. Затова, разбирайки така и надписите, едни псалми приписали на Идитум, други на Етам, други на Кореевите синове, а други на Асаф, научавайки от книгата Паралипоменон, че и те са били пророци. Аз не твърдя нищо по

отношение на това. Защото, ще се увеличи ли за мен ползата от това, дали всички псалми са Давидови, или отчасти принадлежат и на споменатите преди това, когато е очевидно, че всички те са написани под действието на Божествения Дух? Знаем, че книгата Паралипоменон нарича пророци и божествения пророк Давид, и тях. А за пророка е свойствено да предоставя езика си за оръдие на благодатта на Духа, според изречението в псалмите: "езикът ми е перо на бързописец". Впрочем нека надделее мнението на болшинството, а по-голямата част от писателите са твърдели, че псалмите принадлежат на Давид."

Свети Василий Велики изобразява така високото значение на псалмите за християнския живот:

"Цялото Писание (което) е боговдъхновено и полезно за поука", затова е написано от Светия Дух, за да можем ние човеците, да намерим в него, като в обща лечебница за душите, лекарство; всеки - за собствения си недъг. Защото е казано: "кротостта заглажда и големи грешки". Но едно учат пророците, друго битиеписателите; в едно наставлява законът, а в друго предложеното във вид на увещание от притча.

Книгата на Псалмите обхваща в себе си полезното от всички книги. Тя пророчества за бъдещето, привежда в паметта събития, дава закони за живота, предлага правила за дейност. Накратко казано, тя е обща съкровищница от добри учения и старателно изнамира това, което е от полза за всеки. Тя лекува и застарели рани на душата, и на неотдавна уязвения подава бързо

изцеление, и болното възстановява, и неповреденото поддържа, и въобще, доколкото е възможно, изстребва страстите, които в човешкия живот под различен вид господстват над душите. И при това тя поражда в човека някаква тиха наслада и удоволствие, които правят разсъдъка целомъдрен.

Псаломът е тишина на душата, раздавач на мир, от него утихват метежните и вълнуващите се помисли; той смекчава раздразнителността на душата и оцеломъдрява невъздържаността.

Псаломът е посредник на дружбата, единение между далечните, примирение на враждуващите. Защото кой може да счита за врагове тези, с които е възнасял единен глас към Бога? Затова псалмопението ни доставя едно от най-великите блага любовта, изнамирайки общото пеене като връзка на единението, събирайки хората в единен задружен хор.

Псаломът е убежище от демоните, встъпване под закрилата на ангелите, оръжие в нощните страхове, отмора от дневните трудове, безопасност за младенците, украшение в цветуща възраст, утешение на старците, най-приличната украса за жените.

Псаломът населява пустините, оцеломъдрява тържищата. За новоначалните е наченки на учението, за преуспяващите нарастване на знанието, за съвършените утвърждаване; това е гласът на Църквата. Това е мъдро изобретение на учителя, устройващ да пеем, и заедно с това да се учим на полезното. Към ученията се прибавя приятността на сладкопението, така че, заедно с приятното и услаждащото, по

незабележим начин да приемем и това, което е полезно в словото. Защото наученото с принуждение не остава в нас за дълго; а това, което е прието с вдъхновение и с приятност, се вкоренява в душата по-здраво".

А **свети Атанасий Велики** учи:

"В псалмите достойно за удивление е и следното: в другите книги това, което казват светиите и за което говорят, четящите го отнасят към този, за когото е написано, а и слушащите отличават себе си от описваните лица, за които става дума; и ако се удивляват и възхищават от разказваните деяния, всичко това се оказва просто подражание. Но който вземе в ръката си псалмите, той, дори и да прочете някое пророчество за Спасителя с обичайното удивление и благоговение, чете другите псалми вече като свои собствени думи; а и слушащият, като че ли сам от себе си произнасяйки това, идва в умиление и всичките словеса на песнопенията му стават близки, като че действително са негови собствени".

© Жития на светиите, преведени на български език от църковно-славянския текст на Чети-минеите ("Четъи-Минеи") на **св. Димитрий Ростовски**.

**Царь Давид (Библейская
Энциклопедия)**

Труд и издание Архимандрита Никифора Москва.

1891. Репринтное издание 1990 г.

ДАВИД (возлюбленный; 1Цар 16:13) — был младший сын Иессея, из колена Иудина, правнук благочестивых Вооза и Руфи. Он родился, по мнению большинства историков, в 1085 году до Р.Х. в г. Вифлееме. Господь отверг Саула за непокорность и противление слову Божию и вместо его царем над Израилем избрал одного из сыновей Иессея и повелел Самуилу отправиться в Вифлеем для помазания избранника на престол Израильский...

Старшие семь сыновей Иессея, представленные Самуилу, не были избранниками Божиими. Избранником оказался младший сын — это был Давид, который среди братьев его и был помазан Самуилом на царство. Ему тогда было только еще 19 лет, и он пас стада овец на полях отца своего. Он был весьма красивой наружности, имел белокурые волосы и, подобно своему племяннику Азаилу, отличался быстротою бега и крепостью мускулов (Пс 16:33-35). Его рассказ Саулу о том, как он убивал льва или медведя, нападавших иногда на овец (1Цар 16:34-36), пастушеский посох в руке и сумка на шее, с которыми не расставался он при исполнении своих пастушеских занятий (ст. 40) и особенно многочисленные указания на пастушескую жизнь, которые мы находим в Пс 22:1-6, 77:70-72, все это прямо говорит в пользу того обстоятельства, что Давид большую часть своей юношеской жизни провел среди величественной природы Палестины, при обстоятельствах, наиболее способствующих развитию благочестивых размышлений и благоговейному созерцанию творений Божиих, где он всюду видел неизгладимые следы Его премудрости, всемогущества и благости.

Давид не вдруг вступил на престол, но сначала сделался оруженосцем Саула (1Цар 16:21). Затем он удалился в Вифлеем, но вскоре снова возвратился для единоборства с

филистимлянином исполином. Голиафом, которого и убил (1Цар 17), поразивши в лоб камнем из пращи, и затем отсек ему его же мечем голову. Эта победа очень прославила Давида. Когда он возвращался с Саулом с поля единоборства, то выходившие им на встречу женщины, с пением и плясками, с торжественными тимпанами и кимвалами, восклицали: *Сеул победил тысячи, а Давид десятки тысяч* (1Цар 18:7). Она же доставила ему высокое положение при дворе и войске Саула. В сих счастливых обстоятельствах Давид вступил в самые близкие и искренние отношения к Ионафану, сыну Саула. *И полюбил его Ионафан, как свою душу*, замечает священный историк (1Цар 18:1). Вскоре после того Саул стал завидовать славе Вифлеемского юноши, он боялся как бы Давид не отнял его собственную славу, и потому искал случая погубить его; и хотя Давид, после новых счастливых побед над филистимлянами, сделался зятем Саула, женившись на его дочери Мелхоле, но и это не доставило ему безопасности (1Цар 18:10-29).

После неоднократных воинских подвигов и успехов, в которых проявлялись храбрость и мудрость Давида, и нескольких случаев почти чудесного избавления от злобы и ненависти искавшего погубить его царя. подробно описанных свящ. историком и воспетых самим Давидом в его псалмах, он наконец получил помощь от колен Иудина и Вениаминова, по крайней мере, достаточную на первое время для того. чтобы иметь защиту и помощь ему в изгнании и странничестве (1Пар 12). Это еще более раздражило Саула, так как он видел в этом начало явного возмущения, и потому стал преследовать Давида с большею силою и ненавистью.

Два или три раза, во время преследования Саулом Давида в пустыне, Саул всецело находился в руках Давида, но он щадил жизнь его, как помазанника Господня (1Цар 24-26). *Кто,*

подняв руку па помазанника Господа, останется не наказанным, сказал он Авессе при последнем случае (26:9), и запретил убивать Саула. Во время последней несчастной войны Саула с филистимлянами, Ионафан и два брата его были убиты в сражении на горе Гелвуде (1Цар 31, 2Цар 1), а сам Саул, в виду поражения своего войска, израненный пал на свой меч и кончил жизнь самоубийством. Тогда Давид, по Божественному указанию, удалился в Хеврон, и пришли мужи Иудины, говорит свящ. повествователь, и помазали там Давида на царство над домом Иудиным (2Цар 2:4). Он царствовал над коленом Иудиным 7 1/2 лет, но в конце этого времени, когда окончилась продолжительная распря между домом Давидовым и домом Сауловым, он был торжественно помазан царем над всеми коленами Израилевыми (2Цар 5:1-5), к чему, как мы видели выше, он был предназначен Богом чрез пр. Самуила еще за долго до сего торжественного дня. Тридцать лет было Давиду, когда он воцарился, вообще же царствование его продолжалось слишком 40 лет (ст. 4). В начале своего царствования, Давид овладел Иерусалимом, взял крепость Сион у Иевусеев, владевших Сионом, и сделал означенный город своею столицею, который и получил название: *Город Давидов* (2Цар 5:6-11).

При его мудром и кротком правлении, город быстро и значительно расширился. В нем всюду появились величественные здания, воздвигнуты сильные укрепления, и Ковчег Завета, остававшийся доселе без определенного местопребывания, с особым религиозным торжеством и весельем был перенесен в новый город, в новую Скинию. С сего времени Иерусалим сделался царскою столицею, местопребыванием царского семейства и, что всего важнее, *градом Божиим, городом Великого Царя* (Пс 47:2, Мф 5:35). В него стекались сотнями тысяч Израильтяне, со всех концов страны, для отправления своих ежегодных праздников, и народонаселение города, его

богатство и слава быстро распространялись. Теперь Давид возымел желание соорудить величественный храм для поклонения Господу, вместо Скинии, устроенной лишь на время, переносившейся с места на место. Но Бог возвестил ему чрез пророка Нафана, что этот храм построится в мирное царствование сына его Соломона (2Цар 7).

После различных, всегда победоносных войн для Давида с народами, обитавшими на границах царства Израильского, возникла война с Аммонитянами, во время которой Давид впал в одно из самых тяжких преступлений, которое состояло в том, что он вступил после насильственной смерти Урия в незаконное сожителство с его женою Вирсависю, что навлекло на него гнев Божий и различные бедствия на семейство царя в последние годы его царствования (2Цар 12:9). Его домашнее спокойствие было нарушено кровосмешением сына его, Амнона, с единокровною дочерью его Фамарью (2Цар 13) — Затем последовало возмущение Авессалома, побудившее царя бежать из столицы и скрываться, чтобы спасти свою жизнь от руки мятежного сына (14, 15). Хотя смерть Авессалома и положила конец междоусобице, но все таки оставила глубокую и кровавую рану в сердце огорченного отца (2Цар 18). Бунт Савея (2Цар 20), трехлетний голод (2Цар 21:1-14) и убийство Амессая Иоавом скоро следовали одно за другим, как неизбежные спутники грехопадения, хотя он в нем и глубоко раскаялся, выразив свое сокрушение о грехе в 50-м псалме, составляющем доселе искреннейший и глубоко трогательный памятник чувств истинного покаяния.

В заключение всего последовало грозное наказание Божие — моровая язва, постигшая Давида и его царство, за тщеславие, обнаруженное им в исчислении народа Израильского, которое, несомненно, было греховно в очах Божиих. Давиду теперь

исполнилось уже 70 лет от роду. Почти перед самую его смертью, сын его Адония сделал дерзкое покушение незаконно вступить на престол отца своего, но, к счастью, он не успел в своем преступном намерении. Чтоб оградить на будущее время свой престол от всяких незаконных притязаний, Давид передал кормило правления и венец своему сыну Соломону, вручил ему план и чертежи храма, равно как и сокровища, собранные им для сооружения храма; затем он созвал со всех пределов своего царства многочисленное собрание и обязал всех, равно как и сына своего Соломона, соблюдать повеления Господни, и мирно скончался и был погребен в *городе Давидовом*.

По возвращении Иудеев из Вавилонского пленения гробницы Давидовы указывались между водоемом *Салах* и *домом храбрых* (Неем 3:16). Его гробница, сделавшаяся усыпальницею последующих царей Иуды, упоминается и в позднейшее время. *Гроб его* (Давида) *у нас до сего дня* (Деян 2:29), говорит св. ап. Петр в день чудесного излияния св. Духа на апостолов. При императоре Траяне гробница находилась в развалинах, а во времена Иеронима она служила особенно важным пунктом странничества и паломничества благочестивых верующих христиан. Внизу соенасиум на Сионе указывают ныне здание, бывшее, по преданию, гробницею Давида.

Имя Давид у пророков иногда относится к Мессии (Иез 34:23,24, Ос 3:5). В тех местах, где Свящ. Писание упоминает о Давиде, как о муже по сердцу Божию (1Цар 13:14, Деян 13:22), очевидно указывается вообще на его возвышенный характер и благочестивую деятельность. Всегда преданный Богу и покровительствуемый Богом. Давид привел вверенное ему царство в самое цветущее состояние, утвердил его единство, расширил его пределы, *от Египта до Ливана, и от Евфрата до Средиземного моря*, оградил его безопасность от внешних врагов, возвысил

внутреннее его благоустройство и пр.

Псалмы (Псалтирь — книга хвалений, 150 псалмов), написанные Давидом, ставят его на ряду с величайшими свящ. писателями и пророками. Справедливо замечают, что псалмы по возвышенности и трогательности выражений, величию и чистоте религиозного чувства, одушевляющего их, почти беспримерны. Они, так сказать, воплощают в себе всемирный язык для выражения различных религиозных сердечных движений души верующей. Эти священные песнопения, раздававшиеся некогда в пустынях Энгадди и одушевлявшие Евреев среди долин и гор Иудеи, повторялись после того в течение целых веков и повторяются доселе почти во всех частях света, — и па отдаленнейших островах Океана и в лесах Америки и в пустынях Африки. Глубоким благочестивым чувством и сердечною теплотою, сокрытыми в них, сколько человеческих сердец смягчили, очистили, утешили, возвысили к небу эти священные песнопения! Сколько людей привели они к Богу чрез размышление о Божественной премудрости, святости и любви Божией, так часто проповедуемых и возвещаемых в этой, поистине, книге хвалений! Кроме того, Псалтирь можно назвать еще и книгу пророчеств, в которой ясно изображены многие черты и обстоятельства из жизни Спасителя: так например предвечное Его бытие. Его воплощение, вочеловечение. Его страдания и искупительная смерть, воскресение из мертвых, вознесение на небо, сидение одесную Бога Отца, распространение Его учения до концов вселенной, вечное царство и др. В заключение скажем, что память о Давиде никогда не умирала в потомстве, и само Божественное Откровение многократно указывает на него, как на избранного помазанника Божия, от семени которого имел родиться, и родился по плоти Спаситель мира Христос Господь (3Цар 9:4,5, 4Цар 14:3, Ис 27:35, Иер 23:5, Иез 34:23,24. Ос 3:5, Мф 1:1, Лк 1:27, Ин 5:42. Деян 2:25-29 и пр.). Память царя-пророка Давида празднуется Церковью 26-го декабря.

Виж също:

- ▣ [Православен календар за текущата година](#)
- ▣ [Православната читалня: През вековете: Жития на светиите по векове](#)
- ▣ [Православната читалня: През вековете: Светоотеческо наследство](#)
- ▣ [Православната читалня: През вековете: Църковна история](#)
- ▣ [Духовни бисери от Св. Писание и Св. отци](#)

webmaster@pravoslavieto.com

ПРАВОСЛАВИЕ
www.Pravoslavieto.com
